

Møde i den lokale projektgruppe for Naturnationalpark Bidstrupskovene, 23. maj 2022 kl. 16.30-18.30

Mødet blev holdt på Midtsjællands Efterskole i Ny Tolstrup.
Referat godkendt på efterfølgende møde 15/6-2022

Deltagere:

Gruppens repræsentanter deltog i det omfang som fremgår af tabellen under punkt 2, dog i enkelte tilfælde ved suppleanter.

Fra Naturstyrelsen deltog skovrider Jens Peter Simonsen, skovfoged Hans Christian Jessen og fuldmægtig Jonas Morsing Thomassen (referent).

Desuden deltog Markus Raeder Konner (studerende på Københavns Universitet)

Afbud: Se tabel

Referat:

1. Velkomst ved Naturstyrelsen

Jens Peter Simonsen bød velkommen og præsenterede Jonas Morsing Thomassen og Hans Jessen, som er projektledere på naturnationalparkprojektet. Desuden blev skovbrugsstuderende Markus Raeder Konner præsenteret, som kommer til at følge projektgruppens arbejde i forbindelse med sit specialearbejde.

2. Præsentationsrunde af projektgruppen

Alle deltagere præsenterede kort sig og det bagland, som man repræsenterer. Projektgruppens sammensætning fremgår af tabellen herunder.

Organisation / forening / interesse	Navn på repræsentant	Sættemødet
Avnstrup Overdrev Beboerlaug	Fredrik Kinnunen	X
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Midtsjælland	Pia Ungstrup Petersen	X
Danmarks Idrætsforbund	Inga Skjærris	X
Danmarks Jægerforbund, Hvalsø-Osted Jagtforening	Karsten Villumsen	X
Danmarks Naturfredningsforening (Lejre)	Erik Olsen	X
Danmarks Vilde Natur, Midtsjælland	Laila Borgvold Larsen	Suppleant Kasper Møller
Dansk Botanisk Forening (Østkredsen)	Søren Grøntved Christiansen	X
Dansk Islandshesteforening Geysir	Ane Kirstine Ilsøe	X
Dansk Ornitologisk Forening (Roskilde)	Søren Peter Pinnerup	X
Dansk Polarhunde Klub	Henrik Søeborg	X
Dansk Retrieverklub, Midtsjælland	Tanja Blindbæk Olsen	X

Dansk Ride Forbund	Elisabeth Sthur	X
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger Midt- og Vestsjælland (Roskilde)	Jes Dabelsteen	X
Friluftsrådet Roskilde	Lisbeth Maria Hansen	X
Hvalsø Bylav	Ole Theill Knudsen	X
Lejre Kommune. Center for Teknik & Miljø	Kaare Tvedergaard Kristensen	X
Lejre Kommune. Repræsentant for skole- og børneinstitutioner og kultur og fritids	<i>Mangler GDPR samtykke</i>	Afbud
Lepidopterologisk Forening	Per Stadel Nielsen	X
Midtsjællands Efterskole	Christian Hougaard- Jakobsen	X
Nationalpark Skjoldungernes Land bestyrelse	Marianne Svendsen	Afbud
Nationalpark Skjoldungernes Land Sekretariatet	Anders Bülow	X
Ny Tolstrup borgergruppe	Randi Lauridsen	X
Osted Bylaug og Osted Fri- og Efterskole	Per Krøis Kjærsgaard	X
Repræsentant for motionsløbere	Mangler GDPR samtykke	Afbud
Repræsentant for mountainbikere, Mud 'n' Race	André Andersen	Suppleant Jeppe Lund
Repræsentant for spejdergrupper og - hytter, DDS - Skjoldungerne-Lejre	<i>Mangler GDPR samtykke</i>	X
Repræsentant for orienteringsløbere	Flemming Hjorth	X
Skov Hastrup Bylaug	Ida Maria Lomholdt	X
Udflytterbørnehaven Peters Hus	<i>Mangler GDPR samtykke</i>	Afbud

3. Rammen for projektgruppens arbejde

Regeringen med støttepartier har i slutningen af marts besluttet, at der skal etableres yderligere 10 naturnationalparker i Danmark i tillæg til de 5, der allerede tidligere er besluttet, og hvor arbejdet med at udarbejde projektbeskrivelse og forvaltningsplan er i fuld gang. En af de 10 nye naturnationalparker er i Bidstrupskovene. Det er besluttet, at der skal etableres en naturnationalpark på ca. 500 ha (ca. halvdelen af det samlede areal), men at placeringen og den præcise størrelse skal være fleksibelt i forhold til lokale forhold og behov, herunder den store rekreative brug.

En naturnationalpark er defineret som et stort sammenhængende naturområde, hvor de naturlige processer får lov at herske, og naturen kan udvikle sig på egne præmisser. Det vil bl.a. sige, at effekten på naturen og den naturlige dynamik som følger af store græssende pattedyr skal genskabes. I Bidstrupskovene betyder det, at der må udsættes græssende dyr, og at der må hegnes, så dyrene ikke trækker ud af skoven. Der er ikke i den politiske aftale truffet beslutning om, hvilke dyr der er behov for, og dermed heller ikke om hvilke hegn, der skal sættes.

Hovedformålet med naturnationalparkerne er at styrke natur og biodiversitet, men de skal samtidigt give mere spændende naturoplevelser og dermed mere friluftsliv. Miljøministeriet, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har sammen formuleret en række principper

for natur og friluftsliv, som skal bidrage til indsatsen for at finde gode lokale løsninger for friluftslivet i nationalparkerne. Principper, som derfor ligger til grund for arbejdet i den lokale projektgruppe, og er vedlagt referatet.

Naturstyrelsen Midtsjælland (MSJ) har til opgave i løbet af 2022 at udarbejde en projektbeskrivelse og forvaltningsplan for naturnationalparken. Det skal ske på baggrund af input fra den nationale videnskabelige arbejdsgruppe, fra den nationale arbejdsgruppe for interessenter og fra den lokale projektgruppe, som er samlet i dag. Den lokale projektgruppe spiller en afgørende rolle i at identificere og formulere de lokale interesser i skovenes anvendelse, der skal tages videst mulige hensyn til i projektforslaget og forvaltningsplanen.

Det er MSJs forventning, på baggrund af en møderække i projektgruppen, at kunne fremlægge et udkast til projektbeskrivelse og forvaltningsplan i efteråret og revidere udkastet på baggrund af input fra de tre arbejdsgrupper. Herefter skal det reviderede forslag godkendes politisk, inden det sendes i en offentlig høring. Forslaget justeres på baggrund af hørings svarene, og godkendes endeligt politisk, hvorefter myndighedsbehandlingen af forslaget sættes i værk. Det forventes, at naturnationalparken kan realiseres i løbet af 2024

4. Tid og sted for fremtidige møder

Næste møde er planlagt til den 15. juni. Detaljer om tid og sted følger.

Det blev aftalt at kommende møder gerne må ligge lidt senere, f.eks. kl 17:00-20:00. Det blev foreslået at der på møderne kan arbejdes i mindre grupper. Det blev foreslået at projektgruppen kan tage på ekskursioner til relevante steder for at søge inspiration til gruppens arbejde.

5. Vigtigste hensyn

Dansk Ride Forbund: De færreste heste er uddannet til at ride blandt kvæg. Økonomien i lokalafdelinger er afhængig af afholdelse af events. Ønske om sky dyr, f.eks. hjorte, at der er rytterbetjente låger, og at afgrænsningen får taljer/indsnævninger hvor man kan krydse gennem naturnationalparken ved en kort passage. Ønsker ikke færreste. Har fokus på erstatningsarealer (Alternativer uden for hegn).

Dansk Polarhunde Klub: 45 års tradition med slædehundetræning i Gribskov er slut. Slædehundetræning blandt store græssende dyr er ikke muligt. Rådyr er ok, de er flugtdyr. Færreste kan ikke passeres med slædehunde. Miljøministeren har lovet erstatningsarealer.

Orienteringsløbere: Vigtigt at kunne løbe i hele området, mest som dagsløb men også natløb. Dyrene skal være sky. Nysgerrige dyr er no-go.

Nationalpark Skjoldungernes Land Sekretariatet: Finde kompromisser og lokal forankring.

Dansk Botanisk Forening (Østkredsen): God biodiversitet. Ret græsningstryk. Det er snarere et problem med overgræsning end tilgroning. Der kan være områder som skal holdes uden græsning men med pleje som pt, f.eks. Kildeengen. Hydrologitiltag er ok.

Dansk Islandshesteforening Geysir: Fokus på sikkerheden ved at færdes i en hegning. Ryttere kalkulerer med en risiko for at blive smidt af, men øvrige risici vil man gerne kunne styre.

Arrangementer er vigtige. Hydrologiske forhold i forhold til færdsel uden for stier. At der sikres gode oversigtsforhold, eller hegn som flyttes. Så man tør tage børn med.

Dansk Ornitologisk Forening (Roskilde): God Biodiversitet. Flere smådyr giver også flere fugle.

Avnstrup Overdrev Beboerlaug: Det handler om følelser. Naboer bor op af skoven for at bruge den. Tør man bruge en naturnationalpark på samme måde?

Repræsentant for mountainbikere, Mud 'n' Race: Ikke mange hegn, men kun ét. Omlægning af det eksisterende spor. Stadig adgang for børn. Det er svært at lægge spor/vedligeholde i renafdrifter.

Repræsentant for spejdergrupper og -hytter, DDS - Skjoldungerne-Lejre: At man kan komme og færdes i området. Går åbent ind i arbejdet. Dyr er rolige.

Danmarks Jægerforbund, Hvalsø-Osted Jagtforening: Ikke den store bruger. Lavt hegn med glat tråd. Vildtets fri bevægelighed.

Lepidopterologisk Forening: Foreningens formål er at sikre de sårbare arter af insekter. Bevar det, som er skabt og oparbejdet over de sidste 40 år. Mere hydrologisk restaurering. Sæt dog ikke gode enge under vand. Skaffe mere viden om andre insekters tilstedeværelse.

Friluftsrådet Roskilde: Bidstrup Skovene er det eneste sted til at holde store arrangementer. Svært at forestille sig, at det kan fortsætte. Ca. 2 anmeldte aktiviteter om ugen, med i gennemsnit ca. 80 deltagere. Erstatningsarealer til arrangementer og træning.

Danmarks Idrætsforbund: Brugerne flytter sig. Klubberne har arrangementer som er vigtige for økonomien. Erstatningsarealer. Ønsker sky dyr.

Hvalsø Bylav: Som udgangspunkt ikke forbehold for hegn. Bekymring er slid fra mennesker. Med hegn bliver sliddet udenfor hegnet endnu værre. Ønsker flere og mere spredte adgangsmuligheder til skoven.

Ny Tolstrup borgergruppe: Som nabo vil man ikke føle, at man bor i et fængsel (højt hegn). Tryghed i et hegn, både for de daglige brugere, besøgende i sheltere og ved badesøen. Adgangsveje.

Danmarks Naturfredningsforening (Lejre): Positivt at der skal være store græssende dyr. Leslåning kan ikke gøre det alene. Slå nogle sløjfer på hegnet, så der er plads til friluftsliv rundt om.

Skov Hastrup Bylaug: Dyrevelfærd. Vilde dyr kunne være vilde et andet sted en del af året. Skoven er blevet lidt af et cirkus af natløb med neonlys. Savner skovens dybe stille ro.

Danske Gymnastik og Idrætsforeninger Midt- og Vestsjælland (Roskilde): Mountainbikere og andre brugere skal sikres god adgang.

Osted Bylaug og Osted Fri- og Efterskole: Bymøde senere samme dag. Skolen bruger skoven meget. Spændte og optimistiske. Ser frem til store (trygge) oplevelser med børn og unge nu hvor natnationalparken kommer. Oplevelsen og stedet må gerne være mere autentisk end i Jægersborg dyrehave. Pædagog på skolen vil gerne undervise i bæredygtighed, altså om træ som byggemateriale, og ønsker steder hvor man kan opleve produktionsskov.

Midtsjællands Efterskole: Bruger skoven ugentligt, til bl.a. løb, temaundervisning og udeskoling. Ser frem til natnationalparken. Glæder sig til at få noget konkret at forholde sig til. Drømmer om status quo ift. adgang.

Dansk Retrieverklub, Midtsjælland: To typer af brug, 1) markprøver (find gemte ting) og 2) schweishundeprøver/-træning. Det sidste er generelt svært at finde gode steder til, da det kræver store arealer. Begge dele vil være svært med nysgerrige dyr som kvæg og heste. Gribskov har hidtil været et andet træningsareal, men er nu også ude.

Lejre Kommune. Center for Teknik & Miljø: Friluftsliv og natur. Vil gerne støtte processen og hjælpe.

Danmarks Vilde Natur, Midtsjælland: At natnationalparken bliver så vild som muligt. At dyrene er selvforvaltende/reproducerende. At der kommer flere forskellige typer af dyr.

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Midtsjælland: Adgang, også for børn. Naturlegeplads. Overdækkede opholdssteder. Busforbindelser.

6. Eventuelt

Baggrundsnotat om Bidstrupskovene blev udleveret, til drøftelse på næste møde. Notatet er desuden sendt til de to nationale grupper, og deres tilbagemeldinger forventes før næste møde i den lokale projektgruppe.